

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

Факультет: будівництва, архітектури та дизайну
Кафедра: дизайну

Спеціальність: 191 «Архітектура та містобудування»
Освітня програма: «Архітектура та містобудування»
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
ТЕОРІЯ АРХІТЕКТУРНОГО ПРОЄКТУВАННЯ.
ОСНОВИ МІСТОБУДУВАННЯ
(4 кредити / 120 годин)

Рік навчання: 3

Семестр: 5

Обов'язкова

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Зубричев Олександр, доцент кафедри
дизайну

Контактна інформація:

+38050258967;

050258967@i.ua;

4ий навчальний корпус, аудиторія 500

сторінка викладача на сайті Університету:

<https://wp.zp.edu.ua/worker/zubrychev-oleksandr-serhijovych/>

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

1. Офіційним каналом комунікації з викладачем поза заняттями є система дистанційного навчання Moodle: НУ «Запорізька політехніка» та листування через електронну пошту. Умови листування електронною поштою (листи та файли підписувати таким чином): прізвище_група_тема та назва завдання.

2. За умов дистанційного навчання для проведення занять використовується програма Zoom, згідно навчального розкладу (посилання студентам надаються у навчальному розкладі). Інша комунікація (консультації) відбувається шляхом листування у Telegram, Viber, Instagram.

3. За умов офлайн навчання консультування із викладачем в стінах Університету відбувається згідно розкладу консультацій у визначені дні та години.

ОПИС КУРСУ

Курс «Теорія архітектурного проектування. Основи містобудування» спрямований на формування у студентів базових знань про принципи та етапи архітектурного проектування в контексті сучасних урбаністичних процесів. Розглядаються фундаментальні поняття архітектурної композиції, функціонального зонування, типології забудови, а також основи просторової організації міст. Курс поєднує теоретичні засади з практичними завданнями, сприяючи розвитку аналітичного мислення, просторової уяви та дизайнерського підходу до формування гармонійного середовища.

МЕТА, КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

1. Мета курсу: вивчення дисципліни «Теорія архітектурного проектування. Основи містобудування» є засвоєння основ проектування житлових районів міста, виробничої зони міста, вулично-магістральної мережі міста, ландшафтно-рекреаційної зони, інфраструктури міста, формування у студентів знань з дисципліни «Теорія архітектурного проектування. Основи містобудування» та використання цих знань для раціонального проектування будинків, споруд та їх комплексів.

2. Компетентності та результати навчання, формування яких забезпечує вивчення дисципліни:

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері містобудування та архітектури, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, на основі застосування сучасних архітектурних теорій та методів, засобів суміжних наук.

Загальні компетентності:

ЗК01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК02. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Фахові компетентності:

СК04. Здатність дотримуватися вимог законодавства, будівельних норм, стандартів і правил, технічних регламентів, інших нормативних документів у сферах містобудування та архітектури при здійсненні нового будівництва, реконструкції, реставрації та капітально го ремонту будівель і споруд.

СК05. Здатність до аналізу і оцінювання природно-кліматичних, екологічних, інженерно-технічних, соціально-демографічних і архітектурно-містобудівних умов архітектурного проектування.

СК13. Здатність до розробки архітектурно-містобудівних рішень з урахуванням безпекових і санітарно-гігієнічних, інженерно-технічних і енергозберігаючих, техніко- економічних вимог і розрахунків.

СК16. Усвідомлення загальних теоретичних, методичних і творчих засад архітектурного проектування

СК17. Усвідомлення теоретичних основ містобудування та здатність застосовувати їх для розв'язання складних спеціалізованих задач.

Результати навчання:

ПР02. Знати основні засади та принципи архітектурно-містобудівної діяльності.

ПР04. Оцінювати фактори і вимоги, що визначають передумови архітектурно-містобудівного проектування.

ПР06. Збирати, аналізувати й оцінювати інформацію з різних джерел, необхідну для прийняття обґрунтованих проєктних архітектурно-містобудівних рішень.

ПР08. Знати нормативну базу архітектурно-містобудівного проектування.

ПР12. Застосовувати сучасні теоретико-методологічні та типологічні підходи до вирішення проблем формування та розвитку архітектурно-містобудівного та ландшафтного середовища.

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Для успішного опанування курсу «Теорія архітектурного проектування. Основи містобудування» студенти повинні володіти базовими знаннями з архітектурного проектування, отриманими під час вивчення попередніх дисциплін, зокрема курсу «Теорія архітектурного проектування: Типологія будівель і споруд». Важливими є розуміння функціонально-просторової організації архітектурних об'єктів, принципів типологічної класифікації будівель, а також навички графічної подачі проектних рішень. Здобувач повинен мати базові навички аналізу архітектурного середовища, вміння читати архітектурно-планувальну документацію, а також користуватися основними інструментами для представлення архітектурних ідей (макетування, креслення, цифрові графічні програми). Наявність цих компетентностей дозволяє студенту повноцінно включитися в навчальний процес і ефективно опанувати нові знання з містобудівного аналізу та комплексного архітектурного проектування.

ПЕРЕЛІК ТЕМ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1 – Загальний тематичний план аудиторної роботи

№ тижня	Назва теми	Форми організації навчання	Кількість годин
1,2,3	ТЕМА 1. ТИПОЛОГІЯ І КЛАСИФІКАЦІЯ НАСЕЛЕНИХ МІСЦЬ (2 год.) Графічна лексика стадій містобудівельного проектування (2 год.) Природньо-кліматичні умови у містобудуванні. Аналіз рельєфу території. Оцінка вітрового режиму. Роза вітрів(2 год.)	Лекція, практика	2 год. 6 год

3,4,5,6,7	ТЕМА 2. ПЛАНУВАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ МІСТА (4 год.) Планувальна організація та функціональне зонування міста (2 год.) Проектування сельбищної зони міста. Визначення території під житлові комплекси, житлові райони та інші території міста (2 год.)	Лекція, практика	4 год 8 год
7,8,9,10,11	ТЕМА 3. ВУЛИЧНА МЕРЕЖА (4 год.) Розміщення системи громадських центрів та загальноміського центру. Архітектурна композиція забудови центральної частини населених міст (2 год.) Формування промислової зони в межах міста. Санітарно-захисні зони. Розміщення споруд зовнішнього транспорту (2 год.)	Лекція, практика	4 год 8 год.
11,12,13,14, 15	ТЕМА 4. БЛАГОУСТРІЙ МІСТ (4 год.) Вулично-дорожня мережа міста. Схеми побудови вуличної мережі. Поперечні профілі вулиць (2 год.)	Лекція, практика	4 год 8 год.
	Система транспортних та пішохідних зв'язків між елементами планувальної структури міста (2 год.)		
		Разом:	44

САМОСТІЙНА РОБОТА

Сучасна освіта будується, насамперед, на формування у майбутніх спеціалістів у сфері архітектури та містобудуванні необхідних компетентностей, серед яких важливою є здатність до самостійної роботи, тому, під час вивчення курсу «Теорія архітектурного проектування. Основи містобудування» поряд з аудиторними заняттями підвищена увага приділяється організації і проведенню самостійної роботи.

Метою самостійної роботи є активізація засвоєння студентами теоретичних знань, формування навичок творчого опрацювання навчального матеріалу для підготовки до контрольних заходів та заступання у подальшій роботі.

Самостійна робота студентів повинна стимулювати прагнення до наукового пошуку, створювати умови для професійного зростання та

самовдосконалення.

Зміст самостійної роботи з курсу «Теорія архітектурного проектування. Основимістобудування» полягає у:

- опрацюванні студентами матеріалу лекцій, які були прочитані напередодні з використанням рекомендованої базової і додаткової літератури;
- опрацювання студентами розділів програми, які не висвітлюються на лекціях;
- розв'язання завдань-прикладів, які виносяться для додаткового домашнього опрацювання матеріалу з тем курсу;
- підготовки додаткового матеріалу у вигляді стислої доповіді з проблемних питань дисципліни для обговорення під час лекційних та практичних занять з використанням сучасних інформаційних технологій;
- підготовки до поточного та підсумкового контролю, заліку

РЕКОМЕНДОВАНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ ДЖЕРЕЛА

Навчально-методичні розробки:

Навчально-методичні розробки:

1. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Теорія архітектурного проектування: Основи містобудування» (для студентів 3 курсу денної форми навчання спеціальності 191 – Архітектура та містобудування) / НУЗП ; уклад. Т.О. Павленко. – Запоріжжя 2024. – 13 с.

Літературні джерела:

1. Мартишова Л. С. Основи містобудування : конспект лекцій для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти 2 курсу денної форми навчання спеціальності 191 – Архітектура та містобудування) / Л. С. Мартишова; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 80 с.

2. Білоконь Ю. М. Регіональне планування. Теорія і практика / Ю. М. Білоконь; ред. І. О. Фомін – Київ : Логос, 2003. – 246 с

3. Безлюбченко О. С. Урбаністика: навч. посібник / О. С. Безлюбченко, О. В. Завальний. – Харків :ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2015.– 254 с. ISBN 978-966-695-358-5 – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/41622/1/2015%20%D0%9D%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D0%BE%D0%B1%D0%B8%D0%B5%20%D0%91%D0%B5%D0%B7%D0%BB%D1%8E%D0%B1%D1%87%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE.pdf>

4. Ключниченко Є. Є. Соціально-економічні основи планування та забудови міст / Є. Є. Ключниченко; Укр. акад. архіт. – Київ, 1999. – 348 с.

5. Містобудування: довідник проектувальника /за заг. ред. Т. Ф. Панченко; Державний науково-дослідний і проектний ін-т містобудування "НДПІ містобудування", Український держ. НДІ проектування міст "Діпромісто". – Київ: Укрархбудінформ, 2001. – 192 с.

6. Посацький Б. С. Основи урбаністики : навч. посібник. – У 2 ч. – Ч. II. Розпланування та забудова міст. / Б. С. Посацький. – Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2001. –244 с. Режим доступу:

<http://94.158.152.98/opac/index.php?url=/notices/index/IdNotice:211331/Source:default>

7. Шубович С. О. Міфопоетична культура в естетиці міста (наукові основи – мистецтво – архітектура) : навч. посібник./ С. О. Шубович. – Харків : ХДАМГ, 2008. – 106 с. – Режим доступу: <http://eprints.kname.edu.ua/5729/>

ОЦІНЮВАННЯ

Контроль якості освіти студентів з дисципліни «Теорія архітектурного проектування: основи містобудування» поєднує контрольні заходи й аналітичну роботу. Результати навчання здобувача оцінюються за допомогою контрольних заходів, передбачених освітньою програмою та програмами освітніх компонентів за 100-бальною шкалою. Частка обов'язкових освітніх компонентів, які передбачають підсумкове оцінювання за 100- бальною шкалою має становити не менш 70% від загальної кількості освітніх компонентів.

Дисципліна складається з одного модуля та двох змістових модулів. Для визначення рейтингової оцінки курс дисципліни «Теорія архітектурного проектування: основи містобудування» поділяється на 2 змістових модуля, у межах яких розподілені теми. Ступінь вивчення студентами кожної теми дисципліни контролюється наведеними нижче методами під час аудиторних занять, переглядом графічних завдань, тестуванням за підсумками вивчення тем у межах кожного основного модуля, проведення підсумкового оцінювання.

Види контролю: поточний, рубіжний, тематичний, підсумковий, самоконтроль. Форми контролю: екзамен, перегляд практичних робіт.

Рубіжний контроль здійснюється за допомогою усного опитування на лекційних та семінарських заняттях, оцінка виконання самостійних завдань. Підсумковий модульний контроль здійснюється за допомогою екзамену.

Поточне тестування та самостійна робота				Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		40	100
T1	T2	T3	T4		
15	15	15	15		

ПОЛІТИКА КУРСУ

При вивченні курсу політика дотримання академічної доброчесності визначається Кодексом академічної доброчесності Національного університету «Запорізька політехніка» https://zp.edu.ua/uploads/dept_nm/Nakaz_N253_vid_29.06.21.pdf Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлені терміни. У разі невідвідування певних тем та несвоєчасного виконання розділів оцінка може знижуватись шляхом віднімання певної кількості балів. Зниження оцінки може бути скомпенсоване шляхом відпрацювання пропущених занять та виконання додаткових завдань. Ви маєте виконувати роботи самостійно, не допускається залучення при виконанні практичних завдань інших здобувачів освіти та нейромереж. У разі виявлення ознак плагіату робота не зараховується і дисципліна не вважається зарахованою.

ТЕХНІЧНІ ВИМОГИ ДЛЯ РОБОТИ НА КУРСІ

Щоб мати доступ до навчально-методичних розробок курсу необхідно мати особистий доступ до університетської навчальної платформи Moodle.

Поточне тестування та самостійна робота				Підсумковий тест (екзамен)	Сума
Змістовий модуль 1		Змістовий модуль 2		40	100
T1	T2	T3	T4		
15	15	15	15		